

Inventeringshjälp Utter

Uttern är ett mårddjur anpassat till vatten. Som flertalet mårddjur har den en lång spolformad kropp och korta ben. Mellan tårna har den simhud som man kan se i tydliga spår. Även avtryck av häldynan ses ofta i spårstämplarna. Uttern, som huvudsakligen är aktiv under gryning och skymning, kan bli mellan 90 och 120 cm inklusive svansen och väger mellan 5 och 10 kg.

Foto: Skånes Djurpark

Hanan är något större än honan. Uttern var länge försvunnen från Skåne, men är sedan en tid tillbaka och under spridning. Uttern lever främst på fisk. Kräfter, grodor och fåglar är andra byten. Eftersom uttern är aktiv under gryning och skymning är den svår att få syn på. Bästa sättet att konstatera förekomst av utter är därför att titta efter spårtecken.

Utterns vanligaste rörelsesätt på land är språng. Spårgrupperna står fyra och fyra (figur 1). Enskilda spårstämplar är i storlek som en rävm eller medelstor hund (figur 2). Det som skiljer utterspår från hund- och rävspår är att uttern har fem tår och framfotspåret är nästan cirkelrunt (5-6 cm långt och 6 cm brett). Bakfotspåret är lite längre (7-9 cm). Vid barmark kan man kolla efter spår på sandstränder eller andra ställen där man kan finna spår, t ex fuktiga ställen utan växtlighet.

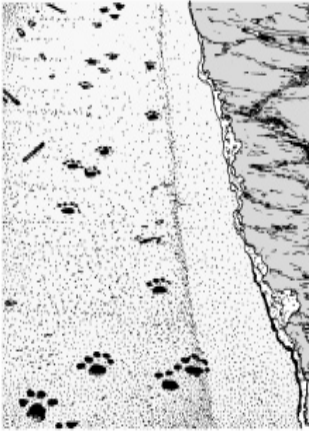
Text: Sam Erlinge

Illustrationer: Jimmy Juhlin, Kulturminnesbyrån

Layout och redigering: Anders Hallengren

Spårtecken

Figur 1. Utterspår på strand.

Figur 2. Utterspår i detalj

På vintern med islagda sjöar och spårsnö leder utterspårerna oftast till öppet vatten (figur 3). Kolla runt avlopp och tillflöden i sjöar när isen är tjock. Gå utmed vattendrag som är öppna.

Figur 3. Parallella utterspår över islagd sjö

Figur 4. Utterkana.

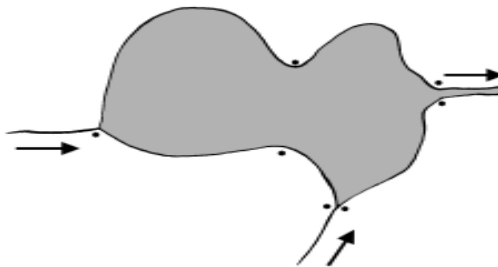
Uttern kanar gärna ner för sluttningar, men även på plan mark t. ex. islagda sjöar (figur 4).

Bästa sättet att kolla om utter förekommer är att titta efter uttermarkeringar. Uttern annonserar sin förekomst genom att markera vissa ställen med parfyrmerade exkrementer. Dessa läggs vanligen på väl synliga ställen, t. ex. på stenar eller trädstammar utmed stranden (figur 5).

Figur 5. Utterbajs på sten.

Exkrementerna varierar i form och färg. De är grågröna med fiskfjäll och kotor vid fiskdiet, röda vid kräftdiet och svarta när uttern ätit grodor. Vanliga markeringsställen vid sjöar är på uddar och vid ut- och inflöden. Utmed vattendrag kollar man stenar och gärna vid buskar.

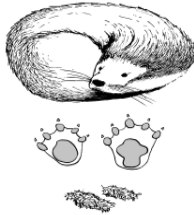

Figur 6. Tänkbara markeringsplatser utmed en sjö.

Hur skiljer man uttern från minken?

Utter och mink förekommer i samma miljöer och kan makera på samma platser. Det gäller att skilja på utter- och minkspår.

Utter

- * större än mink
- * lämnar större tassavtryck än minken. Avtrycken täcks inte av en tändsticksask
- * ekskrementer varierar i form och storlek (ibland bara en liten klick, ibland som en prinskorv)
- * näringsresterna löst sammanfogade
- * ekskrementer kan innehålla stora rester av byten fiskfjäll och kräftskalet stora som en fingernagel
- * ekskrementer doftar viol eller hö (ej illaluktande)

Mink

- * betydligt mindre än uttern
- * spårstämpel täcks helt av en tändsticksask
- * ekskrementer är hoppresade, valsformade och i storlek som ett lillfinger
- * ekskrementer luktar fränt (innehåller svavel-föreningar)

Observationer lämnas på artportalen
www.artportalen.se/vertebrata
eller till

Anders Hallengren Länsstyrelsen i Skåne via epost:
anders.hallengren@m.lst.se